

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 червня 2024 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В
ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

21 червня 2024 року

Одеса – 2024

УДК 159.923.2(063)

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ульянов В.О. – доктор медичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали IV міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 червня 2024 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2024. 217 с.

УДК 159.923.2(063)

<i>Карасені О.В.</i> ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО СТРЕСУ ТА ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВІЙНИ.	81
<i>Качур В.О.</i> ЧАС ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ РЕСУРС ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	84
<i>Корнута Л.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ.	89
<i>Король О.О.</i> ЕТАПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ.	92
<i>Лелюк А.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.	100
<i>Лісовенко А.Ф., Карасені О.В.</i> ІДЕНТИЧНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ У КІБЕРПРОСТОРІ.	104
<i>Лісовенко А.Ф., Татъянчиков А.О., Короход Я.Д.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В КІБЕРПРОСТОРІ.	109
<i>Лохматова Д.О.</i> ОСОБИСТІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ.	114
<i>Маковецька М.О.</i> ОСОБИСТІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ	118
<i>Мамосуєва О.В.</i> ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ РОЛЬОВИХ ОЧІВАНЬ ПАРТНЕРІВ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.	122
<i>Марківська О.С.</i> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОБРАЗУ «Я» ЖІНОК В ЗАКОРДОННИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЯХ.	126
<i>Мілорадова Н.Е.</i> ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ – ПОШУК СЕНСУ ЖИТТЯ (ТЕХНІКА ІКІГАЙ).	131
<i>Наточій М.Е.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.	135
<i>Онішкевич А.Д.</i> ТЕХНІКИ ВИРАЖЕННЯ ТА ПРОЖИВАННЯ ЕМОЦІЙ І ПОЧУТТІВ.	140
<i>Папінян В.В.</i> ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ПОЧУТТЯ ПРОВИНИ.	147
<i>Піневич І.Д.</i> ВПЛИВ СОЦМЕРЕЖ ТА ІНТЕРНЕТУ НА САМООЦІНКУ ОСОБИСТОСТІ.	150
<i>Рєпнова Т.П., Кирилов В.В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПОЧУТТЯ ПРОВИНИ У НІМЦІВ ТА УКРАЇНЦІВ.	154
<i>Рєпнова Т.П., Мучичка А.В.</i> ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ УМІННЯ, ЯКІ ДЕТЕРМІНУЮТЬ ПРОФЕСІЙНУ УСПІШНІСТЬ ПСИХОЛОГА.	158
<i>Роспорня Д.С.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДО КІБЕРСЕРЕДОВИЩА.	161
<i>Самара О.Є.</i> ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЛОГОТЕРАПІЇ.	166
<i>Сорочинський О.В.</i> ПСИХОЛОГІЯ ПОДРУЖНЬОЇ ЗРАДИ.	170
<i>Степанюк Я.В., Федонюк С.В., Поручинський А.І., Ульянов В.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ	173
<i>Сухота І.В.</i> ЗВ'ЯЗОК ГЛОБАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У СУСПІЛЬСТВІ.	178

Список використаних джерел

1. Коротяєва Л.М. Теоретичні засади відчуття провини як психологічного феномену. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2011. Вип.9, С. 120-126.
2. Малєєва О.Л. Психологічні особливості схильності особистості до переживання почуття провини: дис. канд. психол. наук: спец. 19. 00. 01. Одеса, 2007. – 285 с.
3. Софіна Л.В. Індивідуально-психологічні відмінності переживання почуття провини: дис. канд. психол. наук: спец. 19. 00. 01; КНУШ. Київ, 2009. - 175 с.
4. Мітчена К.В. Почуття провини як детермінанти виникнення стресових ситуацій: Актуальні проблеми екстремальної та кризової психології [збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції]. Відп. Ред. Коваль В.О. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2022. -100 с.

Ключові слова: почуття провини, структура почуття провини, причини виникнення почуття провини, емоційна сфера особистості, емоції.

Key words: feeling of guilt, structure of feeling of guilt, causes of feeling of guilt, emotional sphere of personality, emotions.

Піневич Ірина Дмитрівна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат політичних наук, доцент Третьякова Т.М.

ВПЛИВ СОЦМЕРЕЖ ТА ІНТЕРНЕТ НА САМООЦІНКУ ОСОБИСТОСТІ

Популярною формою розваг сучасної молоді є ведення блогів та поширення у соціальних мережах селфі-знімків приватного життя. Щоденно

завантажується понад мільйон фотографій, які за допомогою онлайн оцінювання («лайків») отримують свій публічний рейтинг. Мода на селфі викликає ряд занепокоєнь у психологів та психотерапевтів, оскільки її розглядають як форму нехімічної адикції, з вираженими ознаками пристрасті, фанатизму, пошуком гострих відчуттів у виконанні фотографій, нав'язливих думок та фантазій щодо викладених знімків, їх рейтингу, зниженою критичністю щодо змісту зображень тощо. Більшість селфі-знімків демонструють радість, захват, щастя, благополуччя, красу, розкіш, тим самим витісняючи звичайні буденні реалії життя.[4]

Селфі, як інструмент візуальної цифрової соціалізації, стає ще й інструментом соціальної ідентифікації. Проте слід зауважити, що створений "Я-образ" значною мірою відредагований, ідеалізований. Так, дисонанс між реальним "Я" і "Я-віртуальним" призводить до внутрішніх конфліктних переживань. [3]

Деструктивними наслідками такого захоплення є підміна реального життя суб'єкта на віртуальне, вдаване публічне (створення успішної "Інтернет-історії", за якою складають враження про особу, а не саме життя), бідність інтересів та осмисленості життя, негативний вплив на соціальну репутацію особистості у перспективі, дисморфічний розлад тощо. Близько третини мільярда людей по всьому світу, що становить близько 40% населення, користується соціальними мережами в Інтернеті. Ми витрачаємо на них у середньому дві години щодня: публікуємо записи, обмінюємося фотографіями, реагуємо на пости друзів.

Якщо соціальні медіа відіграють в нашому житті таку велику роль, то дуже важливо розуміти, як вони впливають на нас. Оскільки соціальні медіа - це явище відносно нове, остаточних висновків, звичайно, поки що не вистачає. Існуючі дослідження, в основному, базуються на повідомленнях самі користувачів, що подають інформацію недостатньо об'єктивно. Проте дані проведених досліджень вже дозволяють зробити певні висновки.

Жіночі журнали з фотографіями занадто худих моделей, до того ж обробленими в Photoshop, вже давно визнані джерелом низької самооцінки у

молодих жінок. Проте тепер турботу у деяких груп активістів почали викликати і соціальні медіа.

Спеціальні фільтри, а також освітлення і ракурси зйомки дозволяють створювати нереалістичні фотографії. Згідно з опитуванням 1500 користувачів, проведеним благодійною організацією Score, більшість людей віком від 18 до 34 років сказали, що соціальні мережі змушують їх почуватися непривабливими.

[2 с. 4-10]

Дослідження 2016 року, проведене Університетом штату Пенсільванія, показало, що перегляд чужих селфі знижує самооцінку. Тому що користувачі порівнюють себе з фотографіями найщасливіших моментів у житті людей. Дослідники з Університету Стратклайда в Огайо та Університету штату Айова виявили, що жінки схильні негативно порівнювати себе з селфі інших жінок.

Однак на самооцінку погано впливають не лише селфі інших користувачів. Опит тисячі користувачів Facebook з Швеції показав, що взагалі жінки, які проводять багато часу в цій соцмережі, відчують себе менш щасливими й впевненими.

Дослідники прийшли до висновку: "Користувачі Facebook порівнюють своє життя з кар'єрними досягненнями і щасливими стосунками інших людей, і такі порівняння часто бувають не на їх користь". Однак одне невелике дослідження показало, що перегляд свого облікового запису замість фотографій інших людей може підвищити почуття власної гідності.

Дослідники з Корнельського університету в Нью-Йорку виявили це в експерименті, під час якого одна група студентів сиділа перед дзеркалом, а інша група перевіряла свої акаунти у Facebook.

Соціальні мережі позитивно вплинули на самооцінку учасників. Дослідники пояснюють, що дзеркала чи фотографії дозволяють нам порівнювати себе із стандартами суспільства, а перегляд власних профілів у Facebook може давати нам контроль над тим, як ми представляємо себе світові.[1]

Теоретичний аналіз проблеми дозволяє визначити заздрість як деструктивне почуття особистості, що виявляється у незадоволенні,

суб'єктивному переживанні несправедливості, фрустрованості та проявляється у заміщенні автентичних ресурсів (особистих якостей, здібностей, цінностей, досягнень, статусу тощо) тими, що належать іншій людині, переваги якої соціально схвалені і є публічними. Деструктивність цієї властивості полягає у ворожому ставленні до власника переваги, яке виявляється у конкуренції, заподіянні шкоди або ж знеціненні об'єкту [4].

Список використаних джерел

1. Як соцмережі впливають на наш настрій, сон, психічне здоров'я та стосунки URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-fut-russian-42694015> (звернення 01.06.2024)
2. Групи підтримки самооцінки URL: https://www.youtube.com/watch?v=s_bljpdGuM8 (звернення 02.06.2024)
3. Абдулін А. Г. Образ «Я» як предмет дослідження у зарубіжній та вітчизняній психології. Серія: Психологія. 2012 С. 4-10.
4. Базилян, К. Генезис та психологічні механізми виникнення заздрості: теоретичний аналіз. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2014/henezys-ta-psyholohichni-mehanizmyvynyknennya-zazdrosti-teoretychnyj-analiz/> (звернення 02.06.2024)

Ключові слова: соцмережі, інтернет, самооцінка, психіка, соціум, вплив, селфі, низька самооцінка, висока самооцінка.

Key words: social networks, internet, self-esteem, psyche, society, influence, selfie, low self-esteem, high self-esteem.